

Sygn. akt I C 427/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Kuryło-Maciejewska

Protokolant: Jolanta Zengiel

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2016 roku w Dzierżoniowie

sprawy z powództwa (...) ***Centrum Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.***

przeciwko ***L. A.***

o zapłatę kwoty 999,68 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej (...) Centrum Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanej L. A. kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

początek tekstu

(...)_01

[Przewodnicząca 00:01:59.605]

Strona powodowa (...) Centrum Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystąpiła do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie przeciwko L. A. o zapłatę kwoty 999 złotych 68 groszy, a także o zasądzenie na jej rzecz kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu skierowanego do Sądu w Lublinie strona powodowa wskazała, iż powód (...) Centrum S.A. z siedzibą w W. jest podmiotem oferującym odbiorcom świadczenie polegające na sprzedaży energii elektrycznej i gazu ziemnego. Swoją działalność powód opiera na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne. W ramach działalności swego przedsiębiorstwa powód zawarł z pozwanym w dniu 2 października 2012 roku umowę sprzedaży wymienionych świadczeń numer (...). W czasie obowiązywania umowy usługę dystrybucyjną na rzecz pozwanego: konserwacja sieci, dokonywanie odczytów, kontrolowanie dystrybucji, prowadzenie rozliczeń związanych z wolumenem przesyłanego świadczenia przekazywanych sprzedawcom za pomocą łącz w systemie elektronicznym, wykonywał na zasadach wymienionej ustawy właściwy operator sieci, czyli (...) S.A. (...), który należności za swoje świadczenie regulował z pozwanym niezależnie od powoda w ramach łączącego go z nim osobnego stosunku prawnego. Zawierając umowę z powodem pozwany zobowiązał się uiszczać tytułem zapłaty na rzecz powoda kwoty wskazane w wystawionych na podstawie umowy w fakturach VAT. Strony uzgodniły również zasady naliczania i korygowania opłat wynikających z faktur oraz naliczania należności związanych z ewentualnym naruszeniem kontraktu lub jego nieprawidłowym rozwiązaniem sprzecznym z procedurą określoną w ogólnych warunkach umowy. Zarazem pozwany miał możliwość przystąpienia do ubezpieczenia grupowego obejmującego ochronę jego mienia lub skorzystania z ubezpieczenia grupowego w ramach świadczeń medycznych, za które należne były składki w formie cyklicznej opłaty za czas objęcia ochroną ubezpieczeniową. Należności związane z ubezpieczeniem opisano

pozwanemu w dokumentach finansowych oznaczonych w numeracji literą U. Opłaty za świadczenie za energię elektryczną opisano w fakturach VAT, a opłaty umowne w notach obciążeniowych.

Powód wykonał swoje świadczenie zgodnie z umową. W związku z powyższym na podstawie powołanej umowy powód wystawił następujące dowody księgowe, wskazując w nich datę wymagalności opłat: jest to nota obciążeniowa numer (...) z dnia 27 sierpnia 2013 roku z terminem płatności na dzień 10 września 2013 roku na kwotę 854 złote 61 groszy. Pozwany nie dokonał zapłaty należnych kwot we wskazanych terminach. Z uwagi na brak zapłaty wyżej opisanego zadłużenia, dążąc do polubownego załatwienia sprawy, powód skierował do pozwanego w dniu 25 listopada 2014 roku pisemne wezwanie do zapłat należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami. Pomimo upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty pozwany nie uregulował ciężącego na nim zobowiązania. Łączna wartość zadłużenia z tytułu wyżej wymienionych i wystawionych na jej podstawie dokumentów finansowych wraz z odsetkami ustawowymi obliczonymi na dzień wniesienia powództwa wynosi 999 złotych 68 groszy, na co składają się: kwota 854 złote 61 groszy tytułem sumy należności określonych w dowodach księgowych, kwota 145 złotych 7 groszy tytułem sumy skapitalizowanych odsetek, wyliczonych od dnia następnego po dniu wymagalności kwot z poszczególnych dowodów księgowych do dnia wniesienia powództwa.

Powyższe kwoty składają się na wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie.

Ponadto powód wnosi o zasądzenie odsetek ustawowych od wartości przedmiotu spory od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Powód podjął próby polubownego załatwienia sprawy jednak pozostały one bezskuteczne. Dobrze. I do pozwu załączono dowody w postaci umowy numer (...) z dnia 2 października 2012 roku na okoliczność powstania stosunku cywilno-prawnego pomiędzy powodem a pozwanym oraz jego treści, dowody księgowe, na podstawie których domaga się zapłaty, to jest notę obciążeniową numer (...) z dnia 27 sierpnia 2013 roku, z wezwania do zapłaty z dnia 25 listopada 2014 roku na okoliczność dążenia powoda do polubownego załatwienia sprawy.

W dniu 23 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin -Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniający żądanie, od którego skutecznie złożyła sprzeciw pozwana.

W sprzeciwie pełnomocnik pozwanej wniósł, zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu do nakazu zapłaty wskazał, iż pozwana nie uznaje powództwa zarówno, co do zasady jak i wysokości. Pozwana oświadcza, iż zawierając przedmiotową umowę z powódką była przekonana, iż zawiera ją z dotychczasowym dostawcą to jest z firmą (...), a jedynym celem jej zawarcia jest obniżenie rachunków za energię elektryczną. Pozwana została wprowadzona w błąd w powyższym zakresie przez przedstawiciela powódki, który po odbytej rozmowie telefonicznej wstawił się w mieszkaniu powódki zaledwie po upływie kilku minut, informując, iż przyszedł zawrzeć umowę, dotyczącą sprzedaży energii elektrycznej. W trakcie rozmowy przedstawiciel powódki informował pozwaną, iż firma (...) zostaje przekształcona w (...) i przedstawił cennik energii elektrycznej, w którym widnieje nazwa (...) Operator. Powyższe okoliczności spowodowały, że powódka była przekonana, iż zawiera przedmiotową umowę z dotychczasowym dostawcą, który jedynie zmienia nazwę na (...). Ufając informacjom przekazywanym przez przedstawiciela, powódka przekazała mu swoje dane osobowe, na podstawie których przedstawiciel uzupełnił posiadany wzorzec umowy. W powyższych okolicznościach pozwana podpisała istotną umowę, zanim zdążyła się zapoznać z jej treścią oraz ogólnymi warunkami. Przed zawarciem umowy pozwanej nie wręczono także informacji na piśmie o prawie odstąpienia od umowy ani wzoru takiego oświadczenia. Pozwana nie otrzymała również wzorca umowy przed podpisaniem przedmiotowej umowy w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią, jak również nie była z nią uzgodniona treść zawieranej umowy w tym przede wszystkim w zakresie postanowień dotyczących opłat, kar za odstąpienie od umowy. Pozwana po zorientowaniu się, iż przedmiotowa umowa nie jest zawarta z dotychczasowym dostawcą, lecz z nowym podmiotem to jest (...), w maju 2013 roku ostatecznie wypowiedziała istotną umowę, albowiem wbrew zapewnieniom uzyskanym od przedstawiciela powódki w trakcie podpisywania umowy uiszczane przez nią rachunki nie uległy obniżeniu. Mając na uwadze powyższe okoliczności

pozwana wnosi jak na wstępie wskakując, iż powódka nie dopełniła ciężących na niej obowiązków wynikających z zawarcia przedmiotowej umowy poza lokalem przedsiębiorstwa z pozwaną, będącą konsumentem, to jest obowiązków określonych w ustawie o ochronie niektórych praw konsumentów i odpowiedzialności wyrządzonej przez produkt niebezpieczny, w związku z czym odstąpienie przez pozwaną od przedmiotowej umowy w maju 2013 roku należy uznać za skuteczne i nie rodzące obowiązku uiszczenia na rzecz powódki żądanej opłaty w świetle postanowień wymienionej ustawy. Pozwana dodatkowo naprowadza, iż nie były z nią indywidualnie uzgadniane postanowienia umowy dotyczące opłaty kary umownej za odstąpienie od umowy, w związku z czym są one również niewiążące w związku z art. 385 par. 1 K. cywilnego.

Po przeprowadzeniu postępowania w oparciu o dowody zaoferowane przez strony, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 października 2012 roku pozwana telefonicznie została poinformowana, iż istnieje możliwość zawarcia umowy, na podstawie której jej rachunki za energię elektryczną ulegną obniżeniu. Dzwonił do pozwanej mężczyzna, któremu pozwana przekazała, iż zastanowi się nad tym; w związku z czym, w kilka minut po tym telefonie, do mieszkania pozwanej stawiała się osoba o nazwisku P. K. wraz z inną kobietą, którzy przedstawili się, jako przedstawiciele dotychczasowego dystrybutora energii elektrycznej, oferując pozwanej możliwość zawarcia nowej umowy; i te okoliczności Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie przesłuchania pani pozwanej, którym w całości dał wiarę.

Istotnie w tym dniu 10 października 2012 roku została podpisana umowa sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych numer (...), której stronami byli (...) oraz pozwana L. A., przy czym umowa ta została zawarta w oparciu o przedstawiony pozwanej w chwili podpisywania tej umowy wzorzec umowy, z którym pozwana nie miała możliwości ani zapoznania się, ani tym bardziej zrozumienia treści tej umowy. W sytuacji, gdy pozwana zapytała, dlaczego na dokumencie znajduje się inna nazwa niż nazwa dotychczasowego dystrybutora energii elektrycznej, z którym miała podpisaną umowę, to jest firmy (...), P. K. wyjaśnił, iż firma (...) zamierza zmienić nazwę właśnie na (...), wprowadzając tym samym pozwaną w błąd, co do tożsamości strony, z którą pozwana podpisała umowę. Pozwanej pozostawiono egzemplarz podpisanej umowy, zgodnie z którym integralną część tej umowy stanowiąc miały ogólne warunki umowy, cennik sprzedawcy, załącznik informacyjny dla operatora systemu dystrybucyjnego, pełnomocnictwo do reprezentowania odbiorcy w zakresie zmiany sprzedawcy i opcjonalnie oświadczenie odbiorcy o zawarciu umowy w pakiecie BD pakiet podstawowy wraz ze stosownymi ogólnymi warunkami ubezpieczenia. Poza egzemplarzem umowy pozwanej nie przedstawiono żadnych innych dokumentów i nie pozostawiono jej tych dokumentów. Te okoliczności Sąd ustanowił, ustalił na podstawie przesłuchania pani pozwanej oraz kserokopii umowy sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych numer PL (...) z dnia 10 października 2012 roku.

Po upływie około 2 miesięcy, a więc po upływie pierwszego okresu rozliczeniowego, pozwana otrzymała dwie faktury do zapłaty z firmy (...) oraz z Centrum Energetycznego; podobnie po upływie następnego okresu rozliczeniowego. Wtedy też zaczęła mieć wątpliwości, co do tego czy faktycznie umowa przez nią podpisana, zawarta została z firmą (...), tym bardziej, iż obiecywane korzyści w postaci obniżenia wartości energii elektrycznej, z której korzystała, nie potwierdziły się. Wtedy też pozwana spotkała swoją sąsiadkę, która poinformowała ją, iż została w podobny sposób oszukana, że podpisała umowę z inną firmą i od tej pory musi opłacać dwa rachunki, które nie przynoszą tej korzyści w postaci obniżenia wartości za energię elektryczną, z której korzysta. W tej sytuacji pozwana zwróciła się do Rzecznika Praw Konsumentów, który w jej imieniu występował do (...), a następnie w dniu 22 maja 2013 roku złożyła oświadczenie o rezygnacji z umowy dotyczącej sprzedaży energii elektrycznej numer (...). Te okoliczności Sąd ustalił na podstawie przesłuchania pozwanej, a także na podstawie kserokopii oświadczenia pozwanej z dnia 22 maja 2013 roku.

W oparciu o załączone przez stronę powodową ogólne warunki umowy sprzedaży energii elektrycznej Sąd ustalił, iż w rozdziale 3 punkt 1 określone są warunki obciążenia odbiorcy karą umowną, natomiast w rozdziale 5 punkt 3 warunki nałożenia na odbiorcę opłaty jednorazowej. Tak jak już wspomniałam okoliczności te zostały ustalone na

podstawie ogólnych warunków załączonych do materiału dowodowego niniejszej sprawy przez stronę powodową, jednak niedoręczonych pozwanej, ani w dniu zawarcia umowy, ani przed tym dniem.

Po złożeniu przez pozwaną oświadczenia o rezygnacji z umowy, strona powodowa najpierw skierowała do pozwanej pismo z dnia 17 czerwca 2013 roku, w którym poinformowała pozwaną, iż otrzymała jej oświadczenie o rezygnacji z umowy i przyjmując to oświadczenie za prawnie skuteczne, poinformowała, iż umowa ulegnie rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie wpłynęło do sprzedawcy, a zatem umowa przestanie obowiązywać w dniu 30 czerwca 2013 roku. W piśmie tym poinformowano również pozwaną, iż zgodnie z rozdziałem 5 punkt 3 ogólnych warunków umowy, za rozwiązanie umowy przed upływem okresu, na jaki została zawarta, zostanie naliczona opłata jednorazowa obliczona w sposób określony w powołanym punkcie ogólnych warunków umowy i określono, iż wysokość tej opłaty wynosić będzie 1.354 złote 48 groszy. Przy czym brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, iż pozwana faktycznie taką opłatą została obciążona, nie ma żadnego dokumentu finansowego potwierdzającego tą okoliczność. Natomiast w dniu 27 sierpnia 2013 roku strona powodowa wystawiła notę obciążeniową numer (...), w której obciążono pozwaną kwotą 1.000 złotych z tytułu kary umownej, wynikającej z ogólnych warunków umowy numer (...) z dnia 2 października 2012 roku z terminem płatności do 10 września 2013 roku. Następnie wystosowała do pozwanej ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 24 listopada 2014 roku, w którym wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 854 złote 61 groszy tytułem sumy należności wskazanych w dokumentach finansowych wraz z załącznikiem, w którym, jako dokument finansowy wskazano notę obciążeniową z dnia 27 sierpnia 2013 roku numer (...). Pozwana nie uiściła wskazanych należności i okoliczności te zostały ustalone przez Sąd na podstawie kserokopii noty obciążeniowej z dnia 27 sierpnia 2013 roku, ostatecznego przedprocesowego wezwania do zapłaty z dnia 24 listopada 2014 roku wraz z załącznikiem, jak również z kserokopii pisma strony powodowej do pozwanej z dnia 17 czerwca 2013 roku.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd stwierdził, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W szczególności wskazać należy, iż przy uwzględnieniu treści ogólnych warunków umowy, w których osobną instytucję stanowi kara umowna, a osobną instytucję stanowi opłata jednorazowa, strona powodowa w żaden sposób nie udowodniła, iż zaistniały okoliczności i warunki opisane w rozdziale 3 przedmiotowych ogólnych warunków umowy, uprawniające ją do nałożenia na pozwaną kary umownej, tym bardziej, że kara umowna określona w ogólnych warunkach wynosi kwotę 500 złotych, kara umowna określona w notie obciążeniowej wystawionej na nazwisko pozwanej wynosi kwotę 1.000 złotych. Zupełnie inną instytucją w tych ogólnych warunkach jest opłata jednorazowa, o której strona powodowa wspominała, co prawda w piśmie z dnia 17 czerwca 2013 roku nie mniej brak jest jakiegokolwiek dokumentu finansowego świadczącego o tym, iż taka opłata jednorazowa istotnie została ujęta, jako obciążenie w stosunku do pozwanej. Ponadto, należy wskazać, iż przy ustalonym stanie faktycznym Sąd stwierdził, że strona powodowa naruszyła obowiązujący przepis artykułu 384 paragraf 1 Kodeksu cywilnego, albowiem pozwanej, jako konsumentce nie doręczono wzorca umowy i ogólnych warunków umowy stosowanych przez tę stronę przed zawarciem umowy wbrew obowiązkowi wynikającemu z przywołanego przepisu. Zgodnie, bowiem z tym przepisem, takie dokumenty wiążą drugą stronę tylko wówczas, gdy zostały jej doręczone przed zawarciem umowy, co należy rozumieć, jako doręczenie umożliwiające swobodne zapoznanie się z ich treścią przed podjęciem decyzji o ich zaakceptowaniu. Nie można uznać za dopełnienie tego obowiązku wręczenie wzorca umowy wraz z ogólnymi warunkami na spotkaniu umówionym w celu podpisania umowy, który to dokument zresztą został sporządzony bardzo drobną czcionką uniemożliwiając lub znacznie utrudniając zapoznanie się z tym dokumentem szczególnie osobom starszym, do których niewątpliwie należy pani pozwana. Dlatego też ogólne warunki umowy, na które powołuje się strona powodowa, nie mogą wiązać konsumentki pani pozwanej w zakresie ustanowionych w nim opłat i kar umownych.

Nadto stosownie do artykułu 385 prim paragraf 1 Kodeksu cywilnego pozwanej, jako konsumentki nie wiążą postanowienia umowy (w tym stosownie do artykułu 384 paragraf 1 Kodeksu cywilnego: wzór umowy, ogólne warunki umowy), jeżeli kształtują jej prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Za nie uzgodnione indywidualnie uważa się te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu, w szczególności odnosi się to do postanowień

umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (paragraf 3 przywołanego przepisu). Strona powodowa nie powoływała się na to, że postanowienie odnoszące się do kary umownej, czy też opłaty jednorazowej zostały uzgodnione indywidualnie z pozwaną, a gdyby się na to powołała, obciążałby ją ciężar dowodu zgodnie z paragrafem 4 artykułu 385 prim Kodeksu cywilnego, dlatego też obciążenie pozwanej, czy to karą umową, czy to opłatą jednorazową, należałoby uznać za klauzulę abuzywną, niewiązącą drugiej strony umowy na podstawie wskazanego przepisu.

Należy również podzielić zarzuty pełnomocnika pozwanej odnoszące się do naruszenia przez stronę powodową przy zawieraniu umowy poza lokalem jej przedsiębiorstwa, obowiązującego wówczas artykułu 3 ustęp 1 Ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów i odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny poprzez nie poinformowanie na piśmie przed zawarciem umowy o prawie odstąpienia od umowy w terminie 10 dni oraz nie doręczenie pozwanej wzoru takiego oświadczenia. Nie można uznać za wypełnienie ustawowego obowiązku włączenie do treści umowy w jednym z jej paragrafów takiej informacji, której pozwana może nie zauważyć, nie przeczytać albo nie będzie potrafiła tej informacji bez wzoru wykorzystać. Dlatego zastosowanie znajduje tutaj przepis artykułu 4 przywołanej, a wówczas obowiązującej ustawy, stanowiący, że bieg terminu do złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie rozpoczyna się od podpisania umowy, lecz od chwili, gdy konsument powziął informacje o prawie do odstąpienia. Za oświadczenie takie należy zatem uznać pismo pozwanej o rezygnacji z umowy z maja 2013 roku, co w istocie czyniłoby rzeczoną umowę za niezawartą, a konsumentkę zwolnioną z wszelkich zobowiązań.

Rozważając powyższe Sąd uznał, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego też orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisu artykułu 98 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, przy czym zgodnie z paragrafem 3 przywołanego przepisu, do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawiennictwa strony. Mając, zaś na uwadze przepis paragrafu 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, wynagrodzenie adwokata reprezentującego pozwaną w niniejszym postępowaniu wynosi 180 złotych, do którego należy zaliczyć uiszczoną przez tegoż pełnomocnika opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych, dlatego też orzeczono jak w punkcie 2 wyroku. To wszystko, dziękuję bardzo.

[koniec części 00:30:53.401]